

**PTE Illyés Gyula Gyakorló Általános
Iskola, AMI és Gyakorlóóvoda
Esélyegyenlőségi Terv
2022-2026.**

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

I. Esélyegyenlőség a köznevelésben

Az esélyegyenlőség érvényesítése, valamennyi hátrányos helyzetű csoport részére, a köznevelésben is kiemelt feladat. A gyereki esélyegyenlőség előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai, óvodai sikerességüket. Az egyenlő bánásmód követelményének és a szegregációmentességnek, mint esélyegyenlőségi alapfeltételnek mind az intézmény feladat-ellátási helyei között, mind az intézményeken belül az azonos évfolyamok tanulócsoportjai között érvényesülnie kell. A hátrányos helyzetű tanulók, valamint az iskola minden diákja (hiszen ez a státusz családi események hatására hirtelen változhat) számára fontos az ifjúságvédelmi jelzőrendszer megléte. A jelzőrendszer kialakításának alapja az iskolai gyermek – és ifjúságvédelmi munka, illetve az intézményben dolgozó fejlesztő pedagógusi végzettséggel is rendelkező kollégák tapasztalatai. Intézményünkben a legfontosabb gyermekvédelmi feladat a megelőzés. Esetenként szükséges a problémák feltárása és a veszélyeztető tényezők csökkentése, megszüntetése. Ez utóbbi a gyermekjóléti szolgálatokkal együttműködve történik. Súlyosabb esetben a tanuló „utánkövetése” is indokolt.

II. Törvényi háttér

Alaptörvény XV. cikk

- (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
- (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.
- (3) A nők és a férfiak egyenjogúak.
- (4) Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.
- (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló *2003. évi CXXV. tv.* alapvető szinten rögzíti, hogy minden ember elidegeníthetetlen joga, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, semmilyen módon hátrányos megkülönböztetés ne érhesse. Az egyenlő bánásmód a diszkrimináció tilalmát, vagyis a hátrányos megkülönböztetéstől mentes élethez való jog garantálását jelenti.

A 2013. évi XXVII. Törvény a szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról, valamint egyéb törvények módosításáról úgy rendelkezik, hogy

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt.33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.”

Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti körülmények közül legalább kettő fennáll.

A gyámhatóság illetékes a halmozottan hátrányos és hátrányos helyzet megítélésében és jogerős határozatát a jegyző megküldi annak a bölcsődének, nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézménynek, ahol a gyermek bölcsődei ellátásban részesül, vagy amellyel a gyermek (nagykorúvá vált gyermek) óvodai, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban áll.

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.

Sajátos nevelési igényű (SNI) tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a.) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulás esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd, b.) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM) tanuló

III. Elvek

- Intézményünk alapelve, hogy elítéljük a bármilyen szempont szerinti hátrányos megkülönböztetést. Intézményünkben az Alaptörvényben és az egyetem Esélyegyenlőségi Tervében foglaltak alapján megelőzzük és megakadályozzuk a hátrányos megkülönböztetést. Intézményünk kiemelt figyelmet fordítunk a diákok, a közalkalmazottak életkora, neme, nemzetiségi hovatartozása, családi és egészségi állapota, ill. fogyatékosága miatt bekövetkező közvetlen és közvetett megkülönböztetés megelőzésére, megszüntetésére.

Mindenkinek joga van egyenlő esélyekkel indulni az életben, és ez alappillére kell, hogy legyen az oktatásnak, nevelésnek. Elismerjük a megkülönböztetés tilalmát, az emberi méltóság tiszteletben tartását, az egyén egyedi értékeit (ennek megfelelően teremtjük meg a tanuláshoz, a neveléshez, a munkavégzéshez a munkakörülményeket és munkafeltételeket) a partneri kapcsolatokat, együttműködést, a társadalmi szolidaritást, a méltányos és rugalmas bánásmódot.

- Az intézmény kifejezésre juttatja elkötelezettségét az esélyegyenlőség mellett.
- Nevelés-oktatás során az egyenlő bánásmód elveit maradéktalanul szem előtt tartja.
- Egyetlen gyermek sem kerülhet hátrányos helyzetbe származása, bőrszíne, neme, vallása, nemzeti vagy etnikai hovatartozása miatt.
- Minden gyermek számára biztosítjuk a fejlődéséhez szükséges feltételeket, a családi, vagyoni helyzetből fakadó hátrányok leküzdését, képességeiknek megfelelő fejlesztést, tehetségük kibontakozását, a diszkriminációmentes nevelést-oktatást; a befogadó és toleráns légkört.
- Az intézmény minden gyermeknek megadja az esélyt a sikeres szocializációhoz, óvodai foglalkozásokon való részvételhez, iskolába lépéshez, a tanulmányaik legjobb képességeik szerinti sikeres befejezéséhez és folytatásához.
- A gyermekek számára biztosítjuk a család anyagi helyzetétől függően az ingyenes vagy kedvezményes étkezést, a tanulószoba és a napközi lehetőséget.
- A gyermekeknek joga, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékoságának megfelelő pedagógiai ellátásban részesüljön.

Munkavállalóin esetében érvényesülő elvek a PTE esélyegyenlőségi terve alapján:

- Támogatjuk munkavállalóink szociális rászorultsága esetén a dolgozók jóléti és szociális segéllyel kapcsolatos kéréseit.
- Dolgozóink beiskolázási támogatásban, temetési segélyben, szükség esetén szociális segélyben részesülhetnek.
- Munkaidő kialakításánál figyelembe vesszük dolgozóink lakhelyének távolságát és a munkába járást a törvény által megengedett lehetőségekkel támogatjuk.
- A munkavégzésre vonatkozó információkat a vezetés mindenki számára érthető módon közöli. Megteremtjük a munkavégzés biztonságos feltételeit. Biztosítjuk a munka-egészségügyi ellátást, lehetőségeinkhez mérten szűrővizsgálatokat szervezünk. Igyekszünk megkönnyíteni alkalmazottainak számára a nyugdíjba vonulást megelőző éveket. Támogatjuk, ha a nyugdíjba vonulás előtti időszakban munkaidő-kedvezményrel történő munkavégzést választottak munkavállalóink.

Munkaerőfelvétel során saját dolgozóinkat előnyben részesítettünk, más munkakörbe (ami számára előrelépést jelentett) helyezük át, amennyiben lehetőségünk van rá. Munkavállalóink számára mindenki számára (megkülönböztetés nélkül) biztosított jogszabályban meghatározott szakmai előmenetel. Munkavállalóink számára biztosított kortól, nemtől, családi állapottól függetlenül képzettségeiknek emelése érdekében az egész életen át tartó tanulás lehetősége.

Gyermekek nevelő alkalmazottainak egyenrangú munkavállalók:

- Munkaidő kialakításánál, szabadságolásnál az iskolai, óvodai szünetek rendjét.
- Dolgozóink helyettesítését megoldjuk gyermekük betegsége esetén is.

- Gyermekszülési/gyermekgondozási szabadságon távollévő alkalmazottakkal folyamatosan tartottuk a kapcsolatot.
- Óvodánkba, ill. iskolánkba történő felvételnél előnyben részesítjük munkavállalóink gyermekeit.

IV. Az esélyegyenlőségi program célja:

- olyan pedagógiai környezet kialakítása, mely tiszteletben tartja a sokszínűséget, mentes a hátrányos megkülönböztetéstől, jogellenes elkülönítéstől, biztosítja a közoktatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést
- elősegíteni a hátrányos helyzetű csoportok esélyteremtésének előmozdítását, szükség szerint egyének, társadalmi csoportok előnyben részesítése által az esélyegyenlőtlenség felszámolásának érdekében az alábbi tevékenységek során:
 - o a beiratkozásnál, felvételinél,
 - o tanításban, ismeretközvetítésben,
 - o a gyerekek egyéni fejlesztésében,
 - o az értékelés gyakorlatában,
 - o tanulói előmenetelben,
 - o a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
 - o az ismeretanyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
 - o a továbbtanulásban, pályaorientációban,
 - o a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében,
 - o a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

V. Helyzetelemzés

A helyzetelemzés célja, hogy feltárja, kik azok a tanulók, akik valamilyen szempontból hátrányos helyzetben vannak, vagy külön odafigyelés szükséges ahhoz, hogy ugyanazokban a javakban részesüljenek, ugyanazokat a jogokat élvezhessék, illetve megkapják a nekik megfelelő bánásmódot bármilyen megkülönböztetés nélkül. Mivel a körülmények folyamatosan változhatnak, az iskolába/óvodába évente új tanulók érkeznek, a helyzetelemzést minden tanév elején el kell végezni, és a kapott adatok alapján elkészíteni az aktuális cselekvési programot. Az évenkénti felmérés, felderítés módja folyamatos kapcsolattartást igényel az érintett szakemberek között. Az iskola pedagógusai, az iskolaorvos, a védőnő és az iskolapszichológus közreműködnek a tanulók veszélyeztetettségének felderítésében, megelőzésében és megszüntetésében.

Okok	Óvoda	Iskola	Művészeti iskola
Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű	-	4fő	4fő
SNI	-	10fő	
BTM	-	54 fő	

VI. Intézkedések, juttatások

Állami normatívával támogatott juttatások köre:

- étkezés
 - tankönyvtámogatás: 1-8 évfolyam számára ingyenes
 - sajátos nevelési igényű, és hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztő foglalkozásai
- Egyéb lehetőségek köre:*

Az eredmények javulása érdekében az alsó tagozatos osztályokban a tanítók a lemaradó gyerekekkel korrepetáláson foglalkoznak. Felső tagozaton felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk a gyengébb képességű ill. a nagyon gyengén teljesítő tanulóknak. A tanulási nehézséggel küzdő diákok munkáját fejlesztő pedagógusok segítik kiscsoportos foglalkozásokon, szükség esetén egyénileg is. Az SNI diákok és a nehézséggel küzdő óvodások gyógypedagógusunktól kapnak segítséget. Gyermekek lelki fejlődésének segítségét iskolapszichológus végzi. A sikeres középiskolai felvételi érdekében sok-sok éve felvételi előkészítőt szervezünk a nyolcadikos tanulóknak matematikából és magyarból. Ezen a foglalkozáson minden tanuló részt vehet ingyenesen. Az intézmény minden tanuló számára biztosítja az alapfokú művészetoktatásban való részvétel lehetőségét is. A tanulmányi és egyéb jellegű versenyekről, pályázati lehetőségekről tájékoztatjuk a diákokat, az azokon való részvételt motiváljuk, felkészülésük során segítjük őket.

Továbbá:

- Óvodába kerüléskor igyekszünk az indulási hátrányokat csökkenteni. Ebben a munkában fejlesztő pedagógus, pszichológus, logopédus, szociális munkás segít.
- Diszlexiás, diszgráfias, diszkalkuliás gyermekeknek tantárgyi felkészítő foglalkozásokat tartunk évfolyamszinten.
- A hátrányos helyzetű gyermekek:
 - a szakköröket, sportköröket kedvezményesen vagy ingyenesen vehetik igénybe,
 - a művészeti oktatásban rászorultság esetén tandíjmentességet és térítési díjkedvezményt biztosítunk,
 - a versenyekre való felkészüléshez az anyagokat és eszközöket az iskola díjmentesen biztosítja,
 - a versenyek nevezési és utaztatási költségeit az iskola rendezi.
- Az iskola számítógépein a tanulást segítő internetes hozzáférést biztosítjuk.
- A bejáró tanulók az utazás idejéig felügyelet melletti tanulószobát, illetve a könyvtárban felkészülési lehetőséget vehetnek igénybe.
- A hátrányos helyzetű tanulók a tanév befejezése után 2 hétre napközis ellátást vehetnek igénybe.
- A hátrányos helyzetű tanulók szüleinek a szociális munkás segít a problémák, a hivatali ügyek intézésében.
- 8. osztályos tanulóink részére ingyenes felvételi felkészítőt tartunk.
- Nagy gondot fordítunk a tehetséges gyerekek képességeinek kibontakoztatására is.
- A szakemberek rendszeres fogadóórát tartanak a szülők számára, hogy segítsék a gyermek fejlődését, érését.
- A gyermekeket veszélyeztető okok feltárására, megelőzésére, és korrigálására törekszünk a szakemberek segítségével (pl. önismereti, személyiségfejlesztő foglalkozások).

A művészeti iskolában tandíj és térítési díj kedvezmény igényelhető.

VII. Személyi feltételek

- ❖ Az intézmény segíti a kirendelt óvodai és iskolai szociális segítő munkáját, együttműködik vele és rajt keresztül kapcsolatot tart a család- és gyermekjóléti központtal.
- ❖ Az iskola és az iskola-egészségügyi szolgáltatást végzők kapcsolata: az egészségügyi ellátást minden évben, a védőnő segítségével az iskolaorvos látja el, előzetesen egyeztetett terv alapján. Ezen idő alatt végzik el a szükséges vizsgálatokat, oltásokat, szűréseket, valamint az adminisztrációt. Az iskolaorvos szükség esetén szakorvoshoz irányítja a tanulót, és folyamatosan figyeli, hogy a javasolt terápiák hogyan valósulnak meg. Az orvos vagy a védőnő felhívja az osztályfőnök és a gyermekvédelmi ügyekért felelős intézményvezető-helyettes figyelmét a tanuló állapotában, illetve családjában észlelt változásokra. Az iskolaorvos tájékoztatást ad az intézmény vezetőségének a testnevelés alóli felmentésre, gyógy-illetve könnyített testnevelésre utalt diákokról.
- ❖ Az intézmény esélyegyenlőségi ügyeinek gyermek- és ifjúságvédelmi feladatait az iskolapszichológus és a pedagógiai asszisztens végzik. Munkájukat közalkalmazotti viszonyban végzik. Munkájukat az intézmény igazgatója felügyeli, ellenőrzi.
 - Feladataik:
 - A veszélyeztető okok megléte esetén felveszi a kapcsolatot gyermekjóléti szolgálat és a gyámügy szakembereivel.
 - Segíti és összehangolja az intézmény pedagógusainak esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenységét.
 - Rendszeresen figyelemmel kíséri a jogszabályi változásokat, és ezekre felhívja az igazgató és a pedagógusok figyelmét.
 - Az osztályfőnökök/óvodapedagógusok jelzései alapján nyilvántartja a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat. Az osztályfőnökökkel/óvónőkkel együttműködnek a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel, hatóságokkal. Ha a tanulókat, gyermekeket veszélyeztető okokat az iskola pedagógiai eszközökkel, illetve az iskolapszichológus segítségével nem tudja megszüntetni, segítséget kérünk a gyermekjóléti szolgálattól, illetve pl. pszichiátriai szakorvosi vizsgálatot javasolunk a diáknak.
 - Minden tanév elején tájékoztatja a szülőket és a tanulókat saját tevékenységéről, feladatairól és arról, hogy milyen jellegű problémákkal mikor és hol kereshetik fel.
 - Tájékoztatja a szülőket és a tanulókat arról, hogy problémáikkal az intézményen kívül milyen intézményeket kereshetnek fel. Az intézményben a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, illetve telefonszámát.
 - Az iskolapszichológushoz előre egyeztetett időpontban mehetnek a diákok és szükség szerint a szülők.

- A tanulók részére egészségvédő, mentálhigiénias és szenvedélybetegség megelőző programok szervezésében részt vesz.

VIII. Megvalósítás

Az intézmény az esélyegyenlőségi intézkedési terv megvalósításához az alábbiakat végzi:

- évente értékelésre kerül a programba leírtak megvalósítása,
- az intézmény vezetője/helyettese/, illetve a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős koordinálja a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi intézkedési terv megvalósítását, nyomon követi az intézkedési terv végrehajtását, és kivizsgálja az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszokat,
- az intézmény biztosítja a pedagógusok felkészítését az intézkedési tervben végrehajtandó feladatokra,
- a tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen. A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje az intézkedési tervben foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek, óvodai és iskolai szociális segítőnek,
- elvárja folyamatos továbbképzésüket az érintett területeken.

IX. Partneri kapcsolatok

Az intézmény szakmai és társadalmi kapcsolatrendszere. Az iskola/óvoda közvetett és közvetlen kapcsolatrendszere a lehetőségekhez képest jól kiépített. Az intézmény meghatározta legfontosabb partnereit.

Jelenlegi partnereink:

Közvetlen partnereink:

Tanulók

Szülők

Pedagógusok

Iskolapszichológus

Szülői Munkaközösség

Nem pedagógus munkakörben dolgozók

Iskolaorvos, védőnő

Fenntartó (Pécsi Tudományegyetem és a KPVK)

Pécsi Tudományegyetem gyakorlóiskolái

Közvetett partnereink:

A beiskolázásban érintett óvodák

A továbbtanulás kapcsán érintett középiskolák

Pedagógiai Szakszolgálat, Szakértői Bizottság

Humán Szolgáltató Központ
Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Tolna Megyei Önkormányzat
Szekszárdi Rendőrkapitányság
RÉV
Gyakorlóiskolák Iskolaszövetsége

X. Nyilvánosság, érvényesség, legitimáció

Nyilvánosság

- Az intézmény esélyegyenlőségi tervét megismerteti a dolgozói közösséggel, a szülői közösséggel, valamint a diákönkormányzattal.
- Az intézmény esélyegyenlőségi tervét közzé teszi saját lehetőségei szerint, és elérhetővé teszi azt a nevelői szobákban és az iskolai könyvtárban. A program monitoring vizsgálata, érvényessége
- Az intézmény minden évben értékeli az esélyegyenlőségi terv megvalósítását, melyben meghatározza a fejlesztendő feladatokat is.
- Az munkatervek megalkotásánál figyelembe veszi az esélyegyenlőségi programban megfogalmazottakat.
- Az intézményi esélyegyenlőségi tervet minden tanévben, az október 1-jei statisztikai adatok alapján felül kell vizsgálni.
- Ezen iskolai esélyegyenlőségi feladat-terv 2026. augusztus 30-ig érvényes.

Legitimáció Az anyagot a nevelőtestület megismerte, véleményezte és az augusztusi tanévnyitó értekezleten elfogadta.

Szekszárd, 2022. augusztus 31.